

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
dla terenów w obrębie Tuskowo,
gmina Sośno**

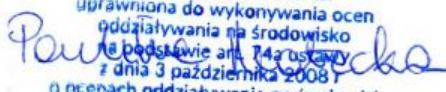
organ sporządzający:

Wójt Gminy Sośno

wykonawca:

**GEOECOM Jakub Makarewicz
urbanistyka, ochrona środowiska**

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

marzec – kwiecień 2026

1. WSTĘP.....	5
2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU	12
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU.....	13
5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU.....	14
5.1. Położenie obszaru opracowania.....	14
5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne.....	15
5.3. Rzeźba terenu.....	15
5.4. Budowa geologiczna	15
5.5. Wody podziemne	16
5.6. Wody powierzchniowe	16
5.7. Walory przyrodnicze.....	16
5.8. Obiekty kultury materialnej.....	17
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	17
6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją.	17
6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	18
6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	19
6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych.....	19
7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	19
7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego	19
7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi	20
7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych	20
7.4. Hałas.....	21
7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego.....	21
7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej	21
8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU.....	22
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	22
10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	28
11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	28
12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	29
13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU.....	29
14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	30
15. ANALIZA WARIANTOWA	30
16. WNIOSKI.....	31
17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	31
18. OŚWIADCZENIE.....	33
19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	33

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr LXII/407/2023 Rady Gminy Sośno z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuszkowo, gmina Sośno. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów – Jakuba Makarewicza, Pauliny Mateckiej. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

- Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.
- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie, w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych

i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

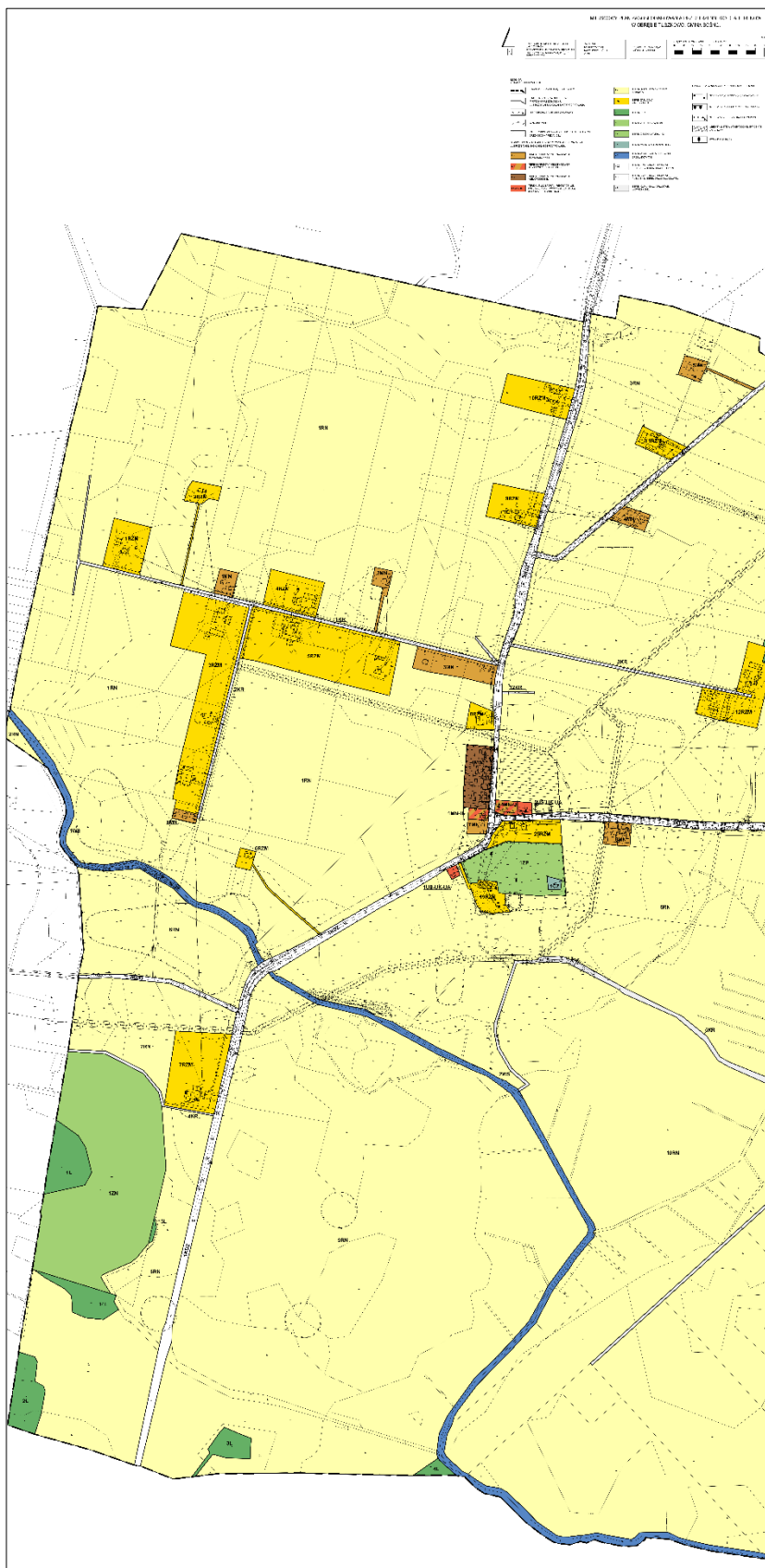
Analizowany obszar obejmuje tereny położone na południu gminy w obrębie ewidencyjnym Tuskowo. Dominują tam tereny otwarte wykorzystywane w kierunku rolniczym, krajobraz jednak nie jest monotony. Strukturę użytkowania urozmaicają doliny cieków, oczka śródpolne i tereny podmokłe wraz z towarzyszącą zielenią oraz tereny leśne. W granicach objętych projektem planu zlokalizowane są również elementy infrastruktury technicznej, jak np. słupy czy linie elektroenergetyczne. Zabudowa rozwinęła się wzdłuż dróg, jedynie zabudowa zagrodowa znajduje się w obrębie pól uprawnych, w oddaleniu od ciągów komunikacyjnych.

Uchwała nr LXII/407/2023 Rady Gminy Sośno z dnia 30 listopada 2023 r. zapoczątkowała tryb formalno-prawny sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podjęcie uchwały zostało poprzedzone analizą m.in. o charakterze funkcjonalnym, przestrzennym i terenowo-prawnym, która potwierdziła zasadność przystąpienia do sporządzenia ww. planu. Obecnie na rozpatrywanych terenach nie obowiązują żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu ma na celu zatem określenie zasad zagospodarowania terenu zabudowy wraz z obsługą komunikacyjną. Dokument w dużej mierze utrzymuje istniejący sposób zagospodarowania terenu.

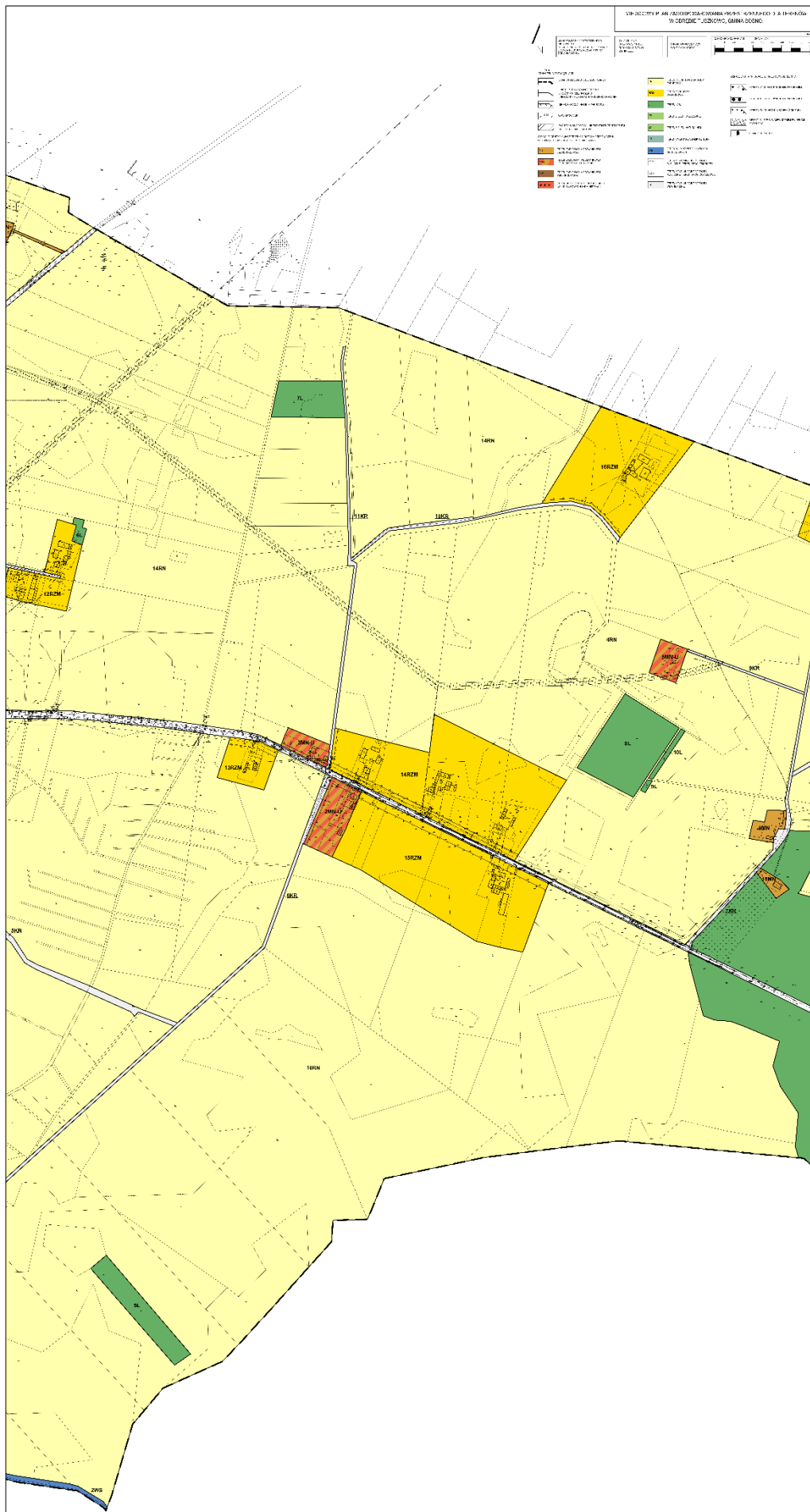
Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalno-przestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej. W granicach projektu miejscowego planu wyznaczono tereny:

- **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **MN-U** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- **US-UK-UA** – teren usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki lub usług biurowych i administracji,
- **RN** – teren rolnictwa z zakazem zabudowy,
- **RZM** – teren zabudowy zagrodowej,
- **L** – teren lasu,
- **ZP** – teren zieleni urządzonej,
- **ZN** – teren zieleni naturalnej,
- **CZ** – teren cmentarza zamkniętego,

- **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- **KDZ** – teren komunikacji drogowej publicznej - teren drogi zbiorczej,
- **KDD** – teren komunikacji drogowej publicznej – teren drogi dojazdowej,
- **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Rysunek 1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuskowo, gmina Sośno – Arkusz 1 (w pomniejszeniu)

Rysunek 2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuskowo, gmina Sośno – Arkusz 2 (w pomniejszeniu)

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w granicach całego obszaru objętego projektem planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Zakazano również lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego, istniejących w granicy obszaru objętego planem, w tym w terenach zabudowy zagrodowej oraz ujęć służących nawodnieniom rolniczym. Nałożono obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych. Zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu. Ponadto zakazano zmiany stosunków wodnych w gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na nim wody opadowej – ze szkodą dla gruntów sąsiednich, a także odprowadzania wód oraz ścieków na grunty sąsiednie. Kwestię dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomu hałasu dla terenów według ich przeznaczenia należy rozpatrywać zgodnie z przepisami odrębnymi. Dodatkowo ustalono, że budynki należy skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami.

Zapisy zawarte w dokumencie określają zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Wprowadzono zakaz lokalizacji funkcji i obiektów niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu i jego obsługą z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Dopuszczono przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i adaptację istniejących budynków z zachowaniem ustaleń planu. W zakresie usług dopuszczono wszelkiego rodzaju działalność usługową nieuciążliwą związaną z zaspokojeniem potrzeb mieszkańców i turystów, prowadzoną w budynku bądź lokalu spełniającym wymogi przepisów właściwych dla danej funkcji, w tym handel, działalność biurowa, gastronomia, hotelarstwo, gabinety usługowe oraz usługi administracji publicznej, w tym ochrona zdrowia, funkcje oświatowo-kulturalne oraz związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców.

W projekcie planu w przypadku terenów zabudowanych najwięcej powierzchni przeznaczono na tereny o szeroko rozumianej funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowej z usługami czy zabudowy usługowej, z zakresu usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki lub usług biurowych i administracji. Pozostała część obszaru objętego planem obejmuje głównie tereny otwarte, w tym tereny rolnicze, związane z wodami powierzchniowymi, tereny zadrzewione i leśne oraz tereny komunikacyjne.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) oraz mieszkaniowej lub usług (MN-U) przewidziano możliwość lokalizowania zabudowy mieszkaniowej o wysokości do 10 m oraz dopuszczono realizację zabudowy gospodarczej, garażowej lub gospodarczo-garażowej o wysokości do 5 m, przy granicy działek o funkcji terenu innej niż lasy. Na terenach MN-U ustalono, że funkcje usługowe mogą występować wspólnie lub samodzielnie, a zabudowa usługowa może mieć do 10 m wysokości. W projekcie planu ustalono, że zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (MW) może mieć maksymalnie 14 m, z wyłączeniem urządzeń wentylacji, przewodów spalinowych i innych urządzeń technicznych (przy czterech kondygnacjach nadziemnych). Dla terenów MW dopuszczono adaptację istniejącej zabudowy gospodarczej, garażowej lub gospodarczo-garażowej.

W planie wyznaczono tereny usług sportu i rekreacji lub usług kultury i rozrywki lub usług biurowych i administracji (US-UK-UA), gdzie dopuszczono budowę boisk sportowych, ciągów pieszych spacerowych i jezdnych (przeznaczonych dla pojazdów napędzanych siłą ludzkich mięśni), terenowych urządzeń rekreacji i sportu, placu zabaw, oświetlenia terenu, infrastruktury technicznej oraz infrastruktury przeznaczonej do celów sportowo-edukacyjnych oraz obsługi terenów komunikacji rowerowej. Na terenie tym dopuszcza się lokalizację budynków związanych z funkcjonowaniem przestrzeni publicznej i obsługą mieszkańców, w tym obiektów administracji, biblioteki, świetlicy wiejskiej oraz obiektów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto możliwa jest lokalizacja obiektów tymczasowych o charakterze sezonowym lub związanych z organizacją imprez plenerowych. Ustalono maksymalną wysokość zabudowa na 10 m.

Na terenach rolniczych (RN) dopuszczono wyłącznie rolnicze użytkowanie terenu, z zachowaniem przepisów odrębnych. Wprowadzono zakaz zabudowy, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono budowę ujęć służących nawodnieniom rolniczym, z zachowaniem przepisów odrębnych. Ponadto w ustaleniach planu wprowadzono nakaz zachowania i ochrony istniejących rowów melioracyjnych, cieków oraz okresowo występujących śródpolnych zbiorników wodnych wraz z towarzyszącą im roślinnością, a także zadrzewień śródpolnych i nadwodnych. Przyjęte rozwiązania mają na celu utrzymanie tych elementów w strukturze przestrzennej terenów rolnych, co sprzyja zachowaniu i wzmacnianiu bioróżnorodności poprzez ochronę siedlisk oraz miejsc bytowania i migracji gatunków.

Dla terenów zabudowy zagrodowej (RZM), oprócz budynków mieszkalnych (do 10 m) i pozostałych w zabudowie zagrodowej (do 15 m), dopuszczono lokalizację obiektów i budowli rolniczych, a także urządzeń budowlanych z nimi związanych, niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Dla zachowania harmonijnego charakteru przestrzeni określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, którego wielkość zróżnicowano w zależności od funkcji poszczególnych terenów. Dla terenów MW, MN-U oraz RZM ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%, natomiast dla terenów MN wynosi on 50%. Najwyższy wskaźnik, wynoszący 60%, przyjęto dla terenów US-UK-UA, co wynika z potrzeby zachowania możliwie dużego udziału zieleni oraz rekreacyjnego charakteru tych obszarów.

Na terenie zieleni urządzonej (ZP) dopuszczono budowę ciągów pieszych oraz rekreacyjne użytkowanie terenów. Na terenach lasów dopuszczono wyłącznie leśne użytkowanie terenów, z zachowaniem przepisów odrębnych. Zachowano istniejące elementy sieci hydrograficznej tj. dolinę Krówki i Dopływu z Mierucina poprzez wyznaczenie terenów wód powierzchniowych śródlądowych, względem których obowiązują przepisy odrębne. Projektowany dokument uwzględnia również pomniki przyrody zlokalizowane w granicach planu poprzez odwołanie do przepisów odrębnych regulujących zasady ich ochrony. Ponadto w granicach opracowania wyznaczono teren zieleni naturalnej, oznaczony symbolem 1ZN, stanowiący użytek ekologiczny, dla którego wprowadzono obowiązek stosowania przepisów odrębnych oraz nakaz pozostawienia terenu w formie biologicznie czynnej, ze względu na jego wartość przyrodniczą i znaczenie dla kształtowania różnorodności biologicznej. Ustalenia te mają zasadnicze znaczenie w kontekście ochrony walorów krajobrazowych, a także zasobów przyrody analizowanego obszaru.

Na terenie 1CZ, przeznaczonym pod cmentarz zamknięty, obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów kubaturowych nie związanych z funkcją terenu oraz wznoszenia pochówków. Dopuszczono prace pielęgnacyjne i uzupełnienia zieleni.

Projekt planu zawiera szczegółowe ustalenia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. W granicach obszaru wyznaczono strefy ochrony archeologicznej „W”, dla których obowiązują wymogi wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony stanowisk archeologicznych. Uwzględniono również strefy ochrony konserwatorskiej „A” i „B”. Strefa „A” obejmuje park dworski w Tuskowie ujęty w ewidencji zabytków, wraz z historycznym dworem oraz nieczynnym cmentarzem rodowym ewangelickim, natomiast strefa „B” obejmuje historyczne zespoły ruralistyczne miejscowości. Ustalenia planu nakazują zachowanie historycznych proporcji zabudowy, linii zabudowy, geometrii dachów oraz materiałów wykończeniowych, a także dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej miejscowości. Wprowadzono również obowiązek zachowania i rewaloryzacji istniejącej zieleni historycznej, w szczególności w obrębie parku dworskiego.

Plan określa ponadto zasady ochrony obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym obowiązek ich konserwacji, rewaloryzacji i rekonstrukcji przy zachowaniu historycznych detali architektonicznych, materiałów wykończeniowych oraz podziałów stolarki okiennej i drzwiowej. W odniesieniu do nieczynnego cmentarza rodowego ewangelickiego ustalono zakaz

wprowadzania nowej zabudowy oraz nakaz zachowania historycznego układu przestrzennego, elementów nagrobnych i starodrzewu cmentarnego.

Dokument reguluje również zasady obsługi infrastrukturalnej i komunikacyjnej. Określono sposób zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną i ciepło, zasady odprowadzania ścieków i wód opadowych oraz gospodarowania odpadami. Uwzględniono także przebieg napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, dla których wyznaczono pasy technologiczne z ograniczeniami w zagospodarowaniu. Obsługa komunikacyjna opiera się na drogach zbiorczych i drogach dojazdowych oraz terenach komunikacji drogowej wewnętrznej.

Przedmiotowe tereny nie zostały do tej pory objęte ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustaleniami projektu planu w jego granicach będą dominować tereny rolnicze. Tereny z możliwością rozwoju zabudowy, głównie mieszkaniowej, usługowej czy zagrodowej mają charakter podtrzymujący obecne zagospodarowanie lub mają prowadzić do uzupełnienia zabudowy w pobliżu istniejących obiektów. W dokumencie zadbano o ochronę terenów, które stanowią o bioróżnorodności danego obszaru, dlatego też utrzymano tereny leśne, park dworski oraz wody powierzchniowe, co wpłynie korzystnie nie tylko na stan środowiska i powiązania ekologiczne z otoczeniem, ale również walory widokowe obszaru. Ustalenia projektu planu zmierzają do osiągnięcia ładu przestrzennego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU PLANU

Projekt planu ma charakter porządkujący i uzupełniający istniejącą strukturę przestrzenną miejscowości. Tereny z możliwością rozwoju zabudowy, głównie mieszkaniowej, usługowej oraz zagrodowej, mają charakter podtrzymujący dotychczasowe zagospodarowanie oraz służą uzupełnieniu zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów. Jednocześnie plan zachowuje tereny rolne, leśne oraz wody powierzchniowe, co sprzyja ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru.

Stan środowiska na obszarze jest stosunkowo dobry, a wpływ powszechnych problemów środowiskowych, takich jak emisja zanieczyszczeń z powierzchniowych i punktowych źródeł, nie mają tu znaczącego wpływu.

Położenie obszaru w zasięgu dróg gminnych i powiatowych o niewielkim lub umiarkowanym natężeniu ruchu nie powoduje istotnych uciążliwości w zakresie hałasu ani emisji spalin i pyłów. Istniejąca w granicach i sąsiedztwie obszaru zabudowa nie stanowi znaczącego źródła emisji do powietrza. W przypadku ewentualnych zmian w zagospodarowaniu zasadne jest jednak stosowanie rozwiązań ograniczających emisję zanieczyszczeń, w szczególności wykorzystania nisko- i bezemisyjnych źródeł ciepła.

Budowa geologiczna obszaru zapewnia umiarkowaną ochronę przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, jednak należy podejmować działania mające na celu niedopuszczenie do pogorszenia jakości środowiska wodno-gruntowego, jak np. zadbanie o racjonalne rozwiązania w zakresie gospodarki wodami opadowymi, roztopowymi oraz ściekami komunalnymi.

Na analizowanym obszarze występują również fragmenty terenów o mniej korzystnych warunkach gruntowo-wodnych, związane głównie z dolinami cieków oraz obszarami o podwyższonym poziomie wód gruntowych. Tereny te pełnią jednocześnie ważne funkcje przyrodnicze i hydrologiczne, wspomagając naturalną retencję wód oraz stanowiąc element lokalnego systemu przyrodniczego. Z tego względu istotne jest zachowanie cieków, rowów melioracyjnych oraz ich otoczenia w dotychczasowym użytkowaniu.

Dodatkowo w granicach opracowania występują elementy przyrodnicze objęte ochroną, w tym pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny, które podlegają ochronie na podstawie przepisów odrębnych. Istotnym elementem struktury przyrodniczej jest również park dworski oraz tereny

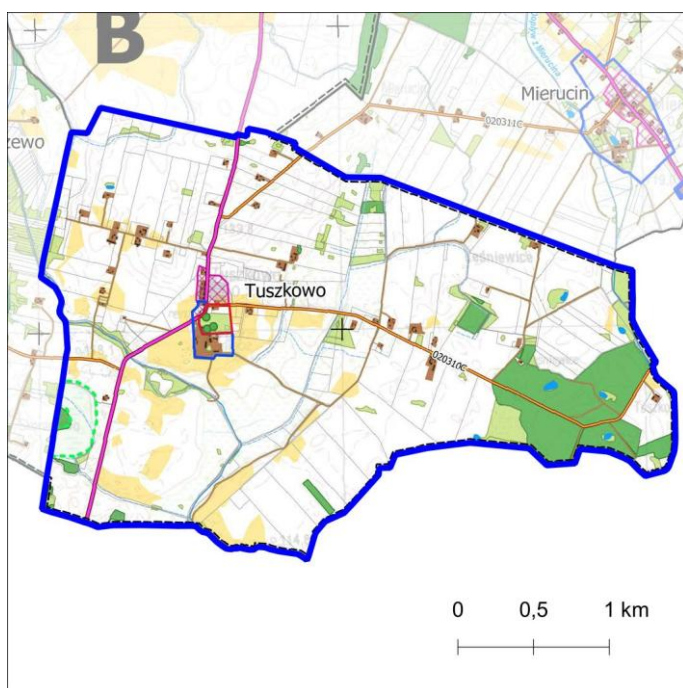
leśne, które pełnią funkcje krajobrazowe, przyrodnicze i siedliskowe. Zachowanie tych terenów sprzyja utrzymaniu bioróżnorodności oraz ciągłości powiązań przyrodniczych w krajobrazie rolniczym.

4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno zostało przyjęte uchwałą nr XXXI/196/2021 Rady Gminy w Sośnie z dnia 30 czerwca 2021 r. wraz ze zmianą uchwaloną uchwałą Nr LXVI/447/2024 Rady Gminy Sośno z dnia 29 lutego 2024 r. W ww. Studium przedmiotowe tereny znajdują się w granicach strefy osadniczo-rolniczej „B”.

Ustalenia Studium dla danej jednostki przewidują m.in.: przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, mające na celu podniesienie standardów i walorów architektonicznych obiektów; tereny o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej do adaptacji i uzupełnień, objęte zamiarem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - zgodnie z rysunkiem studium; wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej zgodnie z przydatnością gruntów oraz warunkami określonymi w ustaleniach ogólnych, dążąc do zachowania zrównoważonego rozwoju, w tym rozwoju funkcji agroturystycznej; rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej z preferencją form krótkookresowych, weekendowych oraz dopuszczenie realizacji infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na potrzeby lokalnej społeczności; rozwój potencjalnej funkcji usług z zakresu obsługi turystyki, rekreacji, sportu w oparciu o istniejącą i nową zabudowę; ochronę terenów leśnych i prowadzenie działań profilaktycznych celem nie dopuszczenia do ich degradacji; utrzymanie funkcji związanych z produkcją energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na obszarach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z możliwością rozbudowy w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych instalacji fotowoltaicznych; tereny przestrzeni publicznej, obiekty infrastruktury społecznej, technicznej oraz inne tereny występujące w strefie: świetlice wiejskie, OSP, ujęcia wody, cmentarze, składowisko odpadów, oczyszczalnia ścieków, place zabaw, w tym budynki użyteczności publicznej.

Rysunek 4. Fragment rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno (obszar objęty projektem planu zaznaczono kolorem niebieskim)

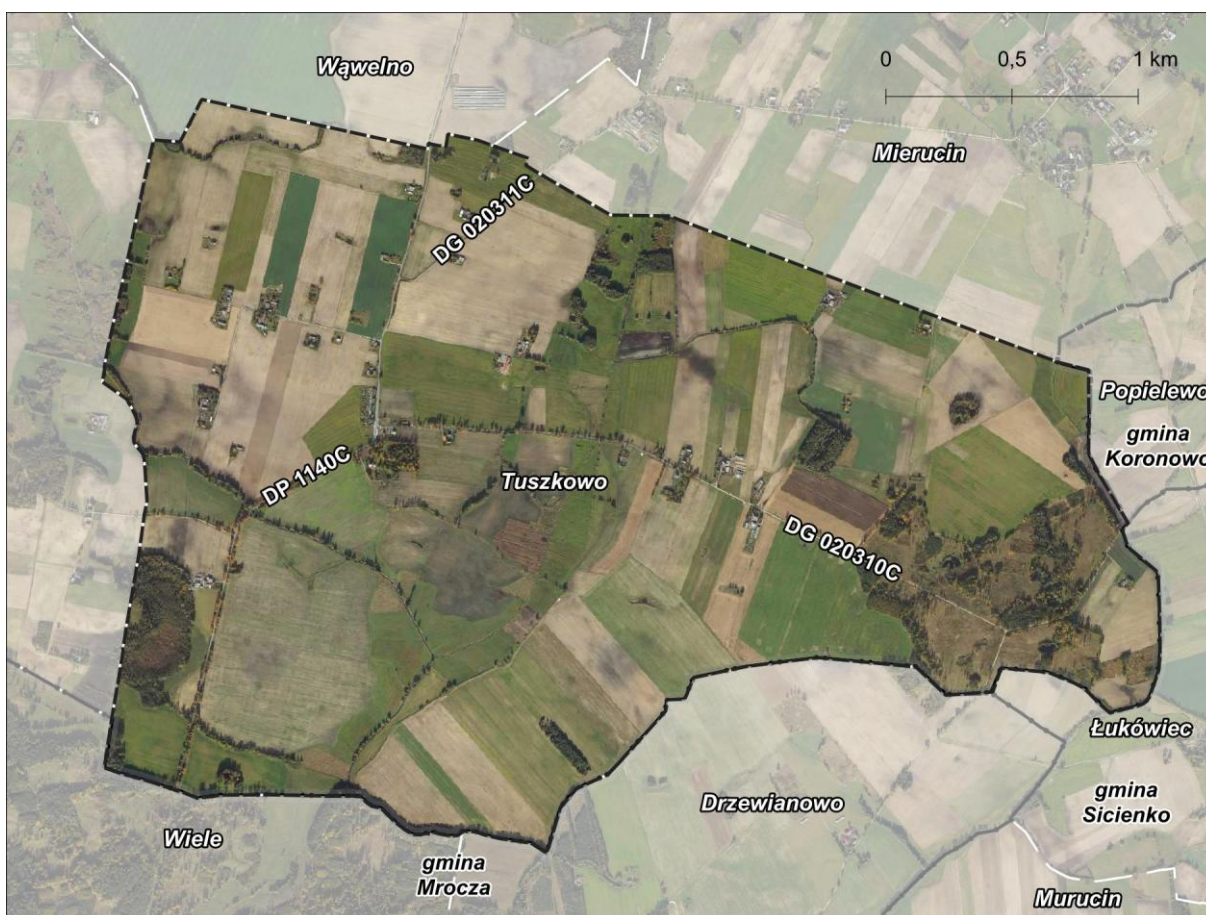
5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

5.1. Położenie obszaru opracowania

Obszar objęty opracowaniem obejmuje tereny na południu gminy Sośno w obrębie ewidencyjnym Tuskowo. Obszar opracowania zajmuje powierzchnię około 8,3 km². Są to tereny o charakterze typowo wiejskim. W granicach obszaru przeważają użytki rolne zaliczane głównie do gruntów klas bonitacyjnych IV-VI, przy czym lokalnie występują także płaty gleb ornyc o wyższej przydatności rolniczej, w klasach RIIIa-RIIIb. Krajobraz urozmaicają oczka śródpolne, a także tereny podmokłe i rowy melioracyjne, którym towarzyszą zwarte zakrzewienia i zadrzewienia. Przez obszar przepływają również ciekі – Krówka oraz Doptyw z Mierucina, które wraz z towarzyszącą im roślinnością stanowią istotny element lokalnego systemu przyrodniczego. Zwarta zabudowa zlokalizowana jest w centrum Tuskowa, a także wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Znajdują się tam budynki mieszkalne, zagrodowe oraz usługowe, którym towarzyszy zielenią ozdobną. W obrębie terenów zabudowanych występują obiekty ujęte w ewidencji zabytków, w tym park dworski. Przez część obszaru przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia.

Sieć komunikacyjna analizowanego obszaru wykazuje nierównomierne zagęszczenie. Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają droga powiatowa nr 1140C oraz drogi gminne, wewnętrzne, które są szczególnie istotne ze względu na prawidłową obsługę rolnictwa.

W najbliższym otoczeniu obszaru występują przede wszystkim tereny otwarte, rolne, a także zabudowa w rozproszeniu. Nie są to jednak tereny monotonne, rzeźba terenu jest urozmaicona, a dodatkowo dla krajobrazu charakterystyczne jest występowanie niewielkich płatów leśnych, cieków i oczek wytopiskowych, terenów podmokłych oraz rowów melioracyjnych, które stanowią źródło bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym.

Rysunek 5. Ortofotomapa przedstawiająca obszar objęty projektem planu (czarna linia przerywana, podkład: geoportal.gov.pl)

5.2. Klimat i zjawiska atmosferyczne

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski, opracowaną przez A. Wosia (1999), tereny gminy Sośno znajdują się na skraju regionu XV – Środkowowielkopolskiego. Klimat tego regionu charakteryzuje się stosunkowo częstym występowaniem dni z pogodą bardzo ciepłą i zarazem pochmurną. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 6,8-7,5°C. Średnia suma opadów wynosi około 500 mm.

Powyższa charakterystyka elementów klimatu odnosi się w sposób ogólny do obszaru całej gminy i jej okolic. W granicach obszaru występuje przede wszystkim topoklimat terenów otwartych, rolnych. Charakterystyczne jest dla niego występowanie korzystnych warunków termicznych oraz wilgotnościowych, a także dobre przewietrzanie – są to tereny o predyspozycjach do rozwoju budownictwa. Występowanie zabudowy modyfikuje warunki przewietrzania, wpływa na zmniejszenie prędkości wiatru przy gruncie, obniża wilgotność powietrza i podnosi jego temperaturę, a także wpływa na zwiększenie zanieczyszczenia powietrza. Na warunki klimatyczne analizowanego obszaru mają także wpływ tereny leśne, które zwiększają wilgotność, zmniejszają prędkości wiatrów, a ze względu na bogatą szatę roślinną wpływają korzystnie na jakość powietrza. Istotnym czynnikiem topoklimatycznym są również wody powierzchniowe - przepływające przez analizowane działki cieki, a także oczka śródpolne, tereny podmokłe, gdzie promieniowanie ciepłe dostarczone powierzchni terenu przekształcane jest w ciepło parowania, co obniża wartość bilansu energetycznego obszaru w stosunku do terenów o normalnej wilgotności powierzchni terenu. Generalnie, biorąc pod uwagę ogólne warunki topoklimatyczne, jest to obszar o korzystnych predyspozycjach rozwoju.

5.3. Rzeźba terenu

Pod względem geomorfologicznym obszar opracowania znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej płaskiej, miejscami nadbudowanej równinami sandrowymi. Wysokości bezwzględne w granicach analizowanego obszaru mieszczą się w przedziale 108–134 m n.p.m. Najwyżej wyniesione fragmenty rzeźby stanowią pagórki kemowe zlokalizowane w północnej części obszaru, osiągające wysokości około 130–134 m n.p.m. Pozostała część terenu ma charakter płaski lub lekko falisty, a wysokości bezwzględne kształtują się najczęściej na poziomie 114–130 m n.p.m. Powierzchnia wysoczyzny została lokalnie rozcięta przez dolinę Krówki oraz Doptýwu z Mierucina, a także przez system rowów melioracyjnych. W obrębie tych obniżen wysokości terenu obniżają się do około 108–109 m n.p.m.

Niewielkie obniżenia i wyniesienia są charakterystyczne dla rzeźby morenowej, w związku z czym tereny nie wykazują znacznego nachylenia. W większości obszaru nachylenie stoków jest niewielkie i wynosi około 2–3%, natomiast lokalnie, w obrębie większych pagórków i wyniesień, może przekraczać 5%.

Ukształtowanie powierzchni nie nosi śladów znacznych przekształceń, poza pracami związanymi z posadowieniem zabudowy, prowadzeniem infrastruktury czy zabiegami agrotechnicznymi. Największe przekształcenia występują w centrum obszaru w obrębie terenów zabudowanych, z kolei na pozostałym obszarze występują względnie naturalne formy ukształtowania terenu. W granicach obszaru nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi. Warunki morfometryczne są korzystne pod względem rozwoju inwestycji.

5.4. Budowa geologiczna

Ogólnych informacji na temat budowy geologicznej oraz rodzaju utworów powierzchniowych analizowanego obszaru dostarcza arkusz „Mrocz” Geologicznej Polski (SGMP) w skali 1:50 000, wydanej przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Zgodnie z SMGP, na przedmiotowym obszarze w podłożu dominują gliny zwałowe, miejscami przykryte przez piaski i żwiry sandrowe. W obniżeniach terenu oraz w pobliżu wód powierzchniowych występują osady biogeniczne, w tym namuły i torfy. Głębiej występują gliny zwałowe oraz piaski i żwiry fluwioglacjalne starszych zlodowaceń. Osady te zalegają na miocenijskich iłach, mułkach i piaskach.

Oceniając właściwości geotechniczne gruntów, można zauważyć, że charakteryzują się one na większości obszaru korzystnymi właściwościami fizyko- mechanicznymi i co do zasady nie stanowią istotnych ograniczeń dla realizacji zabudowy czy infrastruktury technicznej. Lokalnie w pobliżu wód powierzchniowych warunki pod zabudowę mogą być niekorzystne, co jest związane z występowaniem osadów biogenicznych.

Zgodnie z Systemem Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS w granicach obszaru opracowania nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż kopalin, a także obszarów i terenów górniczych.

5.5. Wody podziemne

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza granicami wyznaczonych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) analizowany teren znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 36 (PLGW200036).

Na przeważającej części obszaru zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości do około 5 m p.p.t., natomiast w dolinie Krówki, Dopływu z Mierucina oraz w rejonie rowów melioracyjnych poziom wód gruntowych może występować płycej. Kierunki odpływu wód podziemnych są zróżnicowane i związane z lokalnym układem hydrograficznym. Zachodnia część obszaru odwadniana jest przez ciek Krówka, natomiast wschodnia przez Dopływ z Mierucina, które stanowią główne elementy systemu odwodnienia obszaru.

Budowa geologiczna obszaru wpływa zarówno na warunki występowania poziomów wodonośnych, jak i na ich podatność na zanieczyszczenia. Na terenach wysoczyzny morenowej wody podziemne są w znacznym stopniu izolowane przez słabo przepuszczalne utwory glin zwałowych, które ograniczają infiltrację zanieczyszczeń do głębszych warstw wodonośnych. W miejscach występowania utworów piaszczystych i biogenicznych naturalna ochrona wód podziemnych jest lokalnie mniejsza ze względu na większą przepuszczalność tych osadów.

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód podziemnych. Nie znajduje się on również w granicach stref ochronnych ujęć wód z obszaru gminy.

5.6. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar położony jest w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Krówka do Dopływu z Jez. Proboszczowskiego (RW2000102927671), posiadającej status naturalnej części wód.

Wody płynące reprezentowane są przez Krówkę, przepływającą przez zachodnią część obszaru oraz Dopływ z Mierucina, który przebiega we wschodniej części obszaru. W granicach obszaru objętego projektem planu występuje również system rowów melioracyjnych, rozmieszczonych głównie w centralnej części obszaru. Ponadto na analizowanym obszarze znajdują się niewielkie zbiorniki śródpolne.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowe tereny znajdują się poza wyznaczonym obszarem zagrożenia powodziowego.

5.7. Walory przyrodnicze

Szata roślinna obszaru jest stosunkowo mało zróżnicowana i typowa dla krajobrazu rolniczego gminy. W granicach opracowania dominują tereny otwarte, użytkowane rolniczo, zajęte przez uprawy polowe, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne. W pobliżu obniżeń zajętych przez niewielkie zbiorniki wodne rozwinęła się roślinność hydrofilna, natomiast wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych występują krzewy oraz pasy zieleni wysokiej, zdominowane głównie przez wierzbę. Urozmaiceniem struktury przyrodniczej są niewielkie płaty terenów leśnych, w których w składzie gatunkowym dominują przede wszystkim sosna zwyczajna, dąb, buk. Na siedliskach wilgotniejszych, związanych z wyższym poziomem wód gruntowych, częściej

występują olcha czarna oraz brzoza. W obrębie terenów leśnych pojawiają się także podmokłe obniżenia. Przykładem takiego obszaru jest położony w zachodniej części analizowanego terenu użytek ekologiczny „Gilowy Zakątek”, obejmujący obszar bagienny z zadrzewieniami wierzby, jesionu, olchy i brzozy. Obszarom zabudowanym towarzyszy roślinność ozdobna, w tym zimozielona oraz trawniki, drzewa i krzewy owocowe. Ważne uzupełnienie systemu przyrodniczego stanowi zieleń urządzona, w tym zlokalizowany w Tuskowie park podworski z XIX w. z pomnikami przyrody.

Obszar pozostaje pod stałym oddziaływaniem czynników antropogenicznych, takich jak drogi, zabudowa oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne, co ogranicza możliwości bytowania części gatunków zwierząt. Dominujące użytkowanie rolnicze sprawia, że są to w przeważającej mierze pola uprawne o niewielkim udziale innych siedlisk, przez co warunki bytowe dla fauny są stosunkowo ubogie i jednorodne. Występują tu przede wszystkim gatunki charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego, takie jak drobne gryzonie, krety, zające, a sporadycznie również lisy czy sarny pojawiające się okresowo na terenach uprawnych. Poza niewielkimi płacami terenów leśnych brak jest większych kompleksów siedliskowych umożliwiających stałe bytowanie dużej zwierzyny. Tereny podmokłe oraz oczka wodne stanowią miejsce dogodne do rozwoju i bytowania płazów oraz owadów. Obszar leży na trasie wędrówek ptactwa, migrującego między terenami rolnymi, leśnymi, a siedliskami wodnymi w gminie. W sąsiedztwie zabudowy mogą pojawiać się gatunki synantropijne, takie jak bocian biały, jaskółki, sroki czy wrony, wykorzystujące tereny rolnicze jako miejsca żerowania.

5.8. *Obiekty kultury materialnej*

W granicach obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są zabytki nieruchome ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej oraz archeologicznej. W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej „A” znajduje się park dworski ujęty w ewidencji zabytków, na którego terenie zlokalizowany jest dwór oraz rodowy cmentarz ewangelicki. Z kolei strefa ochrony konserwatorskiej „B” obejmuje układ ruralistyczny miejscowości Tuskowo.

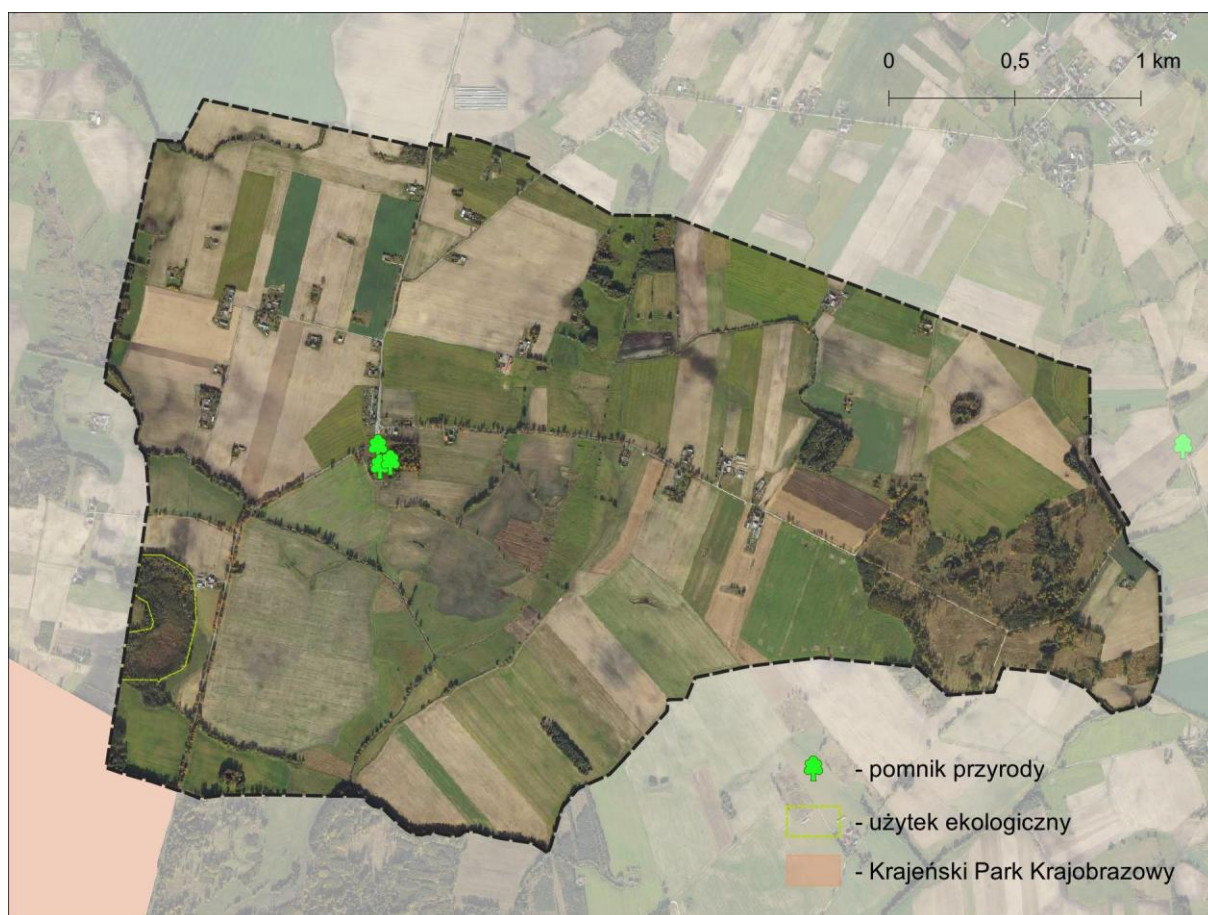
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

6.1. *Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją*

Wśród form ochrony przyrody wskazanych przez ustawę o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) można wskazać użytek ekologiczny na zachodzie obszaru oraz pomniki przyrody (drzewa). Analizowane tereny położone są poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi przez Instytut Biologii Ssaków PAN.

Ochroną w ramach **użytku ekologicznego** objęto bagno, z zadrzewieniem wierzby, jesionu, olchy i brzozy o nazwie „Gilowy Zakątek” o powierzchni 10,72 ha, zlokalizowane w obrębie działki ewidencyjnej nr 186/6 LP w obrębie geodezyjnym Tuskowo. Aktem regulującym funkcjonowanie ww. formy jest Uchwała nr IX/53/15 Rady Gminy Sośno z dnia 10 września 2015 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych.

W granicach obszaru znajduje się **pomnik przyrody** (wieloobiektowy) – grupa drzew, zlokalizowanych w zabytkowym parku podworskim w Tuskowie. W skład pomnika wchodzi jesion wyniosły oraz dwa wiązy górskie. Aktem regulującym funkcjonowanie pomnika jest Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego.

Rysunek 6. Obszar objęty projektem planu na tle form ochrony przyrody (źródło: Geoserwis GDOŚ)

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Analizowany obszar obejmuje tereny wiejskie z przewagą pól uprawnych oraz towarzyszącą im zabudową. W większości są to tereny otwarte w postaci użytków rolnych, uzupełnione przez wody powierzchniowe oraz tereny leśne. Ocena walorów krajobrazowych danego obszaru, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

Zabudowa jest rozmieszczona przede wszystkim wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jedynie zabudowa zagrodowa występuje w niewielkim oddaleniu od dróg. Stan techniczny budynków jest dobry, a powierzchniom zabudowanym i utwardzonym towarzyszy roślinność ozdobna, przydomowa. W granicach analizowanego obszaru znajdują się obiekty zabytkowe włączone do ewidencji zabytków, a także stanowiska archeologiczne. Tereny eksponowane od dróg, wzdłuż których rozwinęła się zabudowa, prezentują walory widokowe typowe dla krajobrazu wiejskiego.

Krajobraz nie ma jednak charakteru monotonnego. Jego urozmaicenie wynika ze zróżnicowanej rzeźby terenu oraz obecności elementów takich jak oczka śródpolne, ciek, rowy melioracyjne oraz towarzyszące im zadrzewienia. Korzystnie na odbiór krajobrazu wpływają także fragmenty lasów występujące w granicach obszaru. Elementami mogącymi lokalnie obniżać walory widokowe są napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz inne elementy infrastruktury technicznej.

Generalnie w granicach obszaru nie stwierdzono poważnych konfliktów przestrzennych i występowania elementów, które mogłyby prowadzić do degradacji krajobrazu, choć w niektórych częściach wymaga on uporządkowania. Fizjonomię obszaru ocenia się pozytywnie z naciskiem na szczególne walory terenów aktywnych przyrodniczo.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar położony jest w obrębie terenów wiejskich, od wielu lat użytkowanych rolniczo. W strukturze użytkowania dominują użytki rolne, przy czym występują tu gleby o zróżnicowanej przydatności rolniczej. Przeważają grunty klas bonitacyjnych IV–VI, natomiast lokalnie pojawiają się także płaty gleb o wyższej wartości produkcyjnej, zaliczane do klasy III. Zabudowa oraz towarzysząca im zieleń rozwinęła się wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W krajobrazie obecne są również niewielkie kompleksy leśne, tereny podmokłe oraz zakrzewienia towarzyszące ciekom i rowom melioracyjnym, które pełnią funkcje przyrodnicze i krajobrazowe. Obecny sposób użytkowania terenu, oparty głównie na funkcjach rolniczych, pozostaje zgodny z uwarunkowaniami środowiskowymi obszaru.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

Analizowany obszar w przeważającej części użytkowany jest rolniczo. Warunki geologiczne, wodne i morfologiczne na większości obszaru są korzystne dla posadowienia obiektów budowlanych oraz prowadzenia infrastruktury. Nie stwierdzono występowania cennych siedlisk ani stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, które stanowiłyby istotne ograniczenie dla zagospodarowania. Grunty rolne na obszarze charakteryzują się zróżnicowaną przydatnością produkcyjną. Dominują gleby klas IV–V, o przeciętnych lub niższych warunkach dla produkcji rolnej, natomiast lokalnie występują gleby klasy III, które wskazane jest zachować w dotychczasowym użytkowaniu. W obrębie obszaru występują także płaty terenów leśnych, które pełnią funkcje przyrodnicze i krajobrazowe, a także cieki oraz rowy melioracyjne, istotne dla regulacji stosunków wodnych. Elementy te powinny zostać zachowane jako ważne składniki lokalnego systemu przyrodniczego. Przy planowaniu zagospodarowania terenu należy również uwzględnić ograniczenia wynikające z przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, dla których obowiązują odpowiednie strefy techniczne. Nie ma przeciwskażeń do wprowadzenia nowych funkcji, o ile zostaną zastosowane takie rozwiązania, które nie obciążą środowiska i nie doprowadzą do jego degradacji. Generalnie można przyjąć, iż analizowany obszar wykazuje ogólną przydatność dla rozwoju zabudowy, przy jednoczesnym zachowaniu elementów przyrodniczych i ograniczeniu potencjalnych oddziaływań na środowisko.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

7.1. Degradacja powietrza atmosferycznego

W granicach obszaru objętego opracowaniem głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza są przede wszystkim emisja niska, związana z funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej wykorzystującej indywidualne źródła ogrzewania oraz emisja liniowa, wynikająca z ruchu komunikacyjnego. Na analizowanym obszarze nie występują natomiast istotne źródła emisji punktowej, takie jak zakłady przemysłowe czy obiekty produkcyjne, które mogłyby znacząco wpływać na jakość powietrza.

W zakresie zanieczyszczeń komunikacyjnych największe znaczenie ma droga powiatowa nr 1140C, a także sieć dróg gminnych zapewniających obsługę komunikacyjną tej części gminy. Drogi te stanowią podstawowe połączenia z ośrodkiem gminnym oraz sąsiednimi miejscowościami.

Ze względu jednak na niewielkie lub umiarkowane natężenie ruchu pojazdów, nie stanowią one istotnego źródła emisji pyłów zawieszonych ani spalin.

W odniesieniu do emisji niskiej można stwierdzić, że istniejąca zabudowa w granicach analizowanego obszaru nie powoduje ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Prowadzona działalność usługowa ma niewielką skalę i nie wiąże się ze znacznym wzrostem ruchu pojazdów, poza sporadycznymi transportami związanymi z zaopatrzeniem.

Ukształtowanie terenu jest korzystne pod względem możliwości przewietrzania, a znaczny udział terenów otwartych sprzyja stosunkowo dobrej jakości powietrza. Dodatkowo tereny leśne i zadrzewienia oraz wody powierzchniowe występujące w granicach analizowanych działek wpływają łagodząco na warunki aerosanitarne obszaru. Generalnie stan aerosanitarny przedmiotowych terenów można uznać za umiarkowanie korzystny.

Monitoring jakości powietrza prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2024* analizowany obszar znajduje się w granicach strefy kujawsko-pomorskiej. W odniesieniu do tej strefy odnotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, co skutkowało zaklasyfikowaniem jej do klasy C ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Jako główne źródło przekroczeń wskazano emisję z sektora komunalno-bytowego. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń ocenianych w ramach monitoringu rocznego strefa uzyskała klasę A.

Zaliczenie obszaru do strefy C nakłada obowiązek opracowania lub aktualizacji programu ochrony powietrza (POP), jeśli poprzednie działania nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Zgodnie z uchwałą nr LIX/804/23 z dnia 26 czerwca 2023 r., Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego zatwierdził nowy Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszzonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej – aktualizacja. W programie przedstawiono podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym planowanych działań i wykazem podmiotów, do których te obowiązki są skierowane.

7.2. Degradacja gleb i degradacja powierzchni ziemi

Pierwotnie wykształconymi glebami w granicach obszaru opracowania były gleby płowe, wykształcone na podłożu glin zwałowych, a lokalnie gleby bielcowe rozwinięte na piaskach. W obniżeniach terenu, w pobliżu wód powierzchniowych występują m.in. gleby organiczne. Z kolei pod terenami leśnymi, na mniej żyznych utworach, wykształciły się gleby rdzawe.

Pojęcie degradacji gleby obejmuje wszystkie negatywne zmiany w środowisku glebowym, skutkujące zmniejszeniem jego aktywności chemicznej, biologicznej i fizycznej, a co za tym idzie żyzności i produktywności. Degradacja może być skutkiem zarówno działalności antropogenicznej, jak i zjawisk naturalnych. W granicach analizowanego obszaru gleby nie uległy znacznym przekształceniom, poza zabiegami agrotechnicznymi oraz pracami ziemnymi związanymi z prowadzeniem infrastruktury technicznej czy lokalizowaniem zabudowy. W związku z występowaniem powierzchni niezagospodarowanych możliwe są w przyszłości przekształcenia powierzchni terenu ze względu na posadowienie nowej zabudowy czy prowadzenie ciągów komunikacyjnych.

Generalnie, na analizowanym obszarze nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Obszar nie wykazuje znacznych zmian w stosunku do naturalnie wykształconej rzeźby terenu. Nie zachodzą tam obecnie procesy erozyjne i inne mogące doprowadzić do degradacji powierzchni ziemi.

7.3. Degradacja wód powierzchniowych i podziemnych

Analizowany obszar cechuje się umiarkowaną podatnością na degradację wód podziemnych. Występujące w podłożu gliny zwałowe stanowią częściową warstwę izolacyjną, ograniczającą infiltrację zanieczyszczeń z powierzchni terenu do użytkowego poziomu wodonośnego. Lokalnie, w miejscach występowania utworów piaszczystych oraz w obniżeniach terenowych związanych

z dolinami cieków i rowami melioracyjnymi, naturalna izolacja może być słabsza ze względu na większą przepuszczalność gruntów.

W granicach opracowania nie zidentyfikowano istotnych ognisk zanieczyszczeń środowiska wodnogruntowego. Teren ma charakter rolniczy i w niewielkim stopniu jest przekształcony. Potencjalne oddziaływania na wody podziemne mogą wynikać z użytkowania rolniczego oraz w ograniczonym zakresie z ruchu pojazdów na drogach gminnych i powiatowych. Skala tych oddziaływań jest jednak niewielka i obecnie nie stanowi istotnego zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej zarówno stan ogólny, chemiczny jak i ilościowy JCWPd nr 36 oceniono na dobry. Jako cel środowiskowy wskazano dobry stan chemiczny i ilościowego. Nie stwierdzono zagrożenia nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej stan JCWP Krówka do Dopływu z jez. Proboszczowskiego określono jako zły. Celem środowiskowym dla JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz stanu chemicznego. JCWP nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ww. celów. Dopuszczono odstępstwa od założonych celów środowiskowych tj. odstępstwo czasowe (termin osiągnięcia dobrego stanu dla JCWP ustanowiono na 2027 r. lub rok 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE) oraz ustalenie celów mniej rygorystycznych.

7.4. Hałas

W granicach obszaru objętego projektem planu głównym źródłem potencjalnych uciążliwości akustycznych jest ruch komunikacyjny, związany przede wszystkim z przebiegiem drogi powiatowej nr 1140C. Nie jest to jednak trasa o dużym natężeniu ruchu, dlatego jej oddziaływanie akustyczne na otaczające tereny jest ograniczone. Dodatkowo wzdłuż części dróg występują zadrzewienia i zieleń wysoka, które pełnią funkcję naturalnej bariery izolacyjnej, częściowo ograniczając rozprzestrzenianie się hałasu poza pas drogowy. Podobnie w przypadku pozostałych dróg zlokalizowanych w granicach analizowanego obszaru, ze względu na niskie natężenie ruchu pojazdów ich wpływ na klimat akustyczny jest niewielki. W związku z powyższym można stwierdzić, że klimat akustyczny analizowanego obszaru jest stosunkowo korzystny i typowy dla terenów wiejskich o przeważającej funkcji rolniczej.

7.5. Oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia związane z niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym (w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz) jest obecnie ustawa Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Przez analizowany obszar przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Zgodnie z przepisami dla linii elektroenergetycznych wyznaczone są strefy uciążliwości, w których obowiązują ograniczenia w zakresie użytkowania terenu. W związku z powyższym, istniejące linie nie powinny wywierać silnego wpływu na otoczenie.

7.6. Zagrożenie ryzykiem poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego utrudnia spójny rozwój analizowanego obszaru zgodny z zasadami ładu przestrzennego oraz ogranicza możliwość skutecznej ochrony jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. W przypadku omawianego obszaru na zmiany w środowisku największy wpływ mają rozwój zabudowy oraz działalność rolnicza. W sytuacji braku planu rozwój zabudowy może następować na podstawie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy, co stwarza ryzyko rozproszonego i niekontrolowanego zagospodarowania. Może to prowadzić do nadmiernego uszczelniania powierzchni terenu, ograniczenia infiltracji wód opadowych oraz pogorszenia warunków funkcjonowania siedlisk związanych z ciekami, terenami podmokłymi i rowami melioracyjnymi. W sytuacji braku planu rozwój zabudowy może następować na podstawie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy, co stwarza ryzyko rozproszonego i niekontrolowanego zagospodarowania. Może to prowadzić do nadmiernego uszczelniania powierzchni terenu, ograniczenia infiltracji wód opadowych oraz pogorszenia warunków funkcjonowania siedlisk związanych z ciekami, terenami podmokłymi i rowami melioracyjnymi. W konsekwencji brak planu miejscowego może prowadzić do stopniowego pogorszenia ładu przestrzennego oraz zwiększenia presji na środowisko przyrodnicze.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest określenie zasad zagospodarowania terenu zabudowy wraz z obsługą komunikacyjną. Zadaniem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą możliwości powstania nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zagrodowej oraz związanej z tym infrastruktury technicznej i drogowej.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

Realizacja ustaleń planu nie powinna powodować istotnego wzrostu emisji gazów i pyłów do atmosfery. Projekt planu w dużej mierze utrzymuje istniejący sposób zagospodarowania terenu, a możliwość rozwoju zabudowy ma głównie charakter uzupełniający i porządkujący istniejącą strukturę osadniczą. Skala potencjalnego dogęszczenia zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej jest ograniczona, dlatego wzrost emisji z indywidualnych systemów grzewczych będzie niewielki. Zgodnie z ustaleniami planu zaopatrzenie w ciepło odbywać się będzie z wykorzystaniem indywidualnych urządzeń zasilanych gazem, energią elektryczną lub innymi paliw i technologii, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Plan gwarantuje tym samym utrzymanie normatywnych wartości emisji gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery.

Potencjalnym źródłem emisji zanieczyszczeń może być również transport drogowy, jednak z uwagi na utrzymanie istniejącego układu komunikacyjnego oraz stosunkowo niewielkie natężenie ruchu na drogach gminnych i drodze powiatowej nr 1140C nie przewiduje się znaczącego wzrostu emisji komunikacyjnej. Ewentualny wzrost ruchu pojazdów będzie miał charakter lokalny i nie powinien prowadzić do przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości powietrza.

Istotnym czynnikiem sprzyjającym utrzymaniu dobrej jakości powietrza jest zachowanie rozległych terenów rolnych oraz istniejących terenów leśnych i zieleni naturalnej, które wspomagają naturalną wymianę powietrza i ograniczają kumulację zanieczyszczeń. Dodatkowo w planie wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, co ogranicza możliwość powstawania źródeł emisji o dużej intensywności. Uwzględniając charakter dopuszczonych funkcji oraz przyjęte rozwiązania planistyczne, nie prognozuje się istotnego pogorszenia warunków aerosanitarnych na obszarze objętym planem ani w jego bezpośrednim otoczeniu.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Zmiany klimatyczne są często wynikiem zmniejszenia powierzchni terenów zielonych, zwiększenia powierzchni zabudowanych oraz powstawania nowych punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje zasadniczych zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Grunty rolne i leśne pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu, a powierzchnia terenów zabudowanych wzrośnie jedynie nieznacznie. Zachowanie znacznej części obszaru w postaci niezabudowanej będzie sprzyjać wymianie powietrza. Ponadto w planie zadbano o utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych terenach, co wpłynie łagodząco na potencjalne zmiany klimatu lokalnego wynikające ze zwiększenia powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Zastosowanie rozwiązań dotyczących systemów grzewczych ograniczy emisję pyłów i gazów cieplarnianych. Dodatkowo sprzyjające dla warunków mikroklimatycznych będą również ustalenia ograniczające możliwość realizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku powyższym realizacja zapisów projektu planu nie powinna mieć większego wpływu na nasilenie zmian klimatycznych, w tym efektu cieplarnianego.

Wytwarzanie odpadów

Odpady wytworzone w granicach obszaru będą miały głównie charakter odpadów komunalnych. W strumieniu odpadów będą mogły znajdować się niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że powstanie konieczność ich zagospodarowania.

Projekt planu wprowadza wymóg gromadzenia odpadów stałych w zamykanych, przenośnych pojemnikach do czasowego gromadzenia tych odpadów, w ilości dostosowanej do potrzeb, zlokalizowanych z zachowaniem estetyki i izolacji, z zapewnieniem odpowiedniego dostępu dla ich wywozu. Wobec tego nie prognozuje się negatywnego oddziaływania pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz.960 ze zm.)

W kontekście realizacji infrastruktury ściekowej na analizowanym obszarze należy wskazać, że zgodnie z art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, planowana zabudowa powinna zostać wyposażona w system kanalizacji zbiorczej, jeżeli istnieją możliwości techniczne i ekonomiczne jej realizacji. Obszar objęty planem znajduje się poza granicami aglomeracji ściekowej Sośno, obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Wąwelnie.

Plan nie wyznacza nowych rozległych terenów zabudowy, wobec czego nie przewiduje się istotnego wzrostu ilości ścieków bytowych. Zgodnie z ustaleniami planu odprowadzenie ścieków będzie następować do istniejącej i projektowanej gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Do czasu jej realizacji dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, z zachowaniem przepisów odrębnych. Prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania w zakresie gospodarki ściekowej należy ocenić jako niskie, a realizacja ustaleń planu nie powinna skutkować pogorszeniem stanu wód podziemnych ani powierzchniowych.

Emisja hałasu

Obecnie na przedmiotowym obszarze nie występują problemy w zakresie oddziaływania hałasu. Przedmiotowe tereny są oddalone od uciążliwych źródeł hałasu, do jakich zalicza się m.in. drogi wojewódzkie czy krajowe. Głównym źródłem hałasu jest ruch pojazdów odbywający się po drodze powiatowej nr 1140C oraz drogach gminnych i wewnętrznych, jednak natężenie ruchu na tych trasach jest niewielkie lub umiarkowane, dlatego ich oddziaływanie akustyczne jest ograniczone i typowe dla obszarów wiejskich.

Ustalenia planu miejscowego nie przewidują lokalizacji funkcji mogących w istotny sposób pogorszyć klimat akustyczny. W planie wprowadzono rozwiązania mające na celu ochronę środowiska akustycznego, w tym obowiązek przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisach odrębnych oraz wymóg odpowiedniego zabezpieczenia budynków przed hałasem i drganiami. Na analizowanym obszarze utrzymano tereny leśne, z zakazem zabudowy. Elementy te pełnią funkcję przyrodniczą i krajobrazową, a jednocześnie mogą stanowić naturalną barierę akustyczną, ograniczającą rozprzestrzenianie się hałasu. W związku z powyższym nie prognozuje się znaczącego wzrostu emisji hałasu w wyniku realizacji ustaleń planu, a przyjęte rozwiązania pozwalają na odpowiednią ochronę akustyczną zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w granicach i sąsiedztwie obszaru.

Emisja pól elektromagnetycznych

W projekcie planu określono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej. W ramach takiego przeznaczenia mogą mieścić się obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustalono zasilanie z istniejących i projektowanych linii. Dopuszczono również budowę stacji transformatorowych oraz pozyskanie energii ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W granicach obszaru objętego projektem planu zlokalizowane są napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV. Dla istniejących linii wyznaczono pasy technologiczne, w których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z zasad bezpieczeństwa oraz przepisów odrębnych.

Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi w tym zakresie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z realizacją planu na przedmiotowym obszarze mogą powstać nowe budynki oraz infrastruktura. Na etapie realizacji nowej zabudowy mogą powstać chwilowe zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu, jednak presje ustaną wraz z zakończeniem robót budowlanych. Opisany teren generalnie nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych. Warunki geologiczne i morfometryczne obszaru nie predysponują go do uruchomienia ruchów masowych. W projekcie planu ustalono, że zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu. W związku z tym na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się, powstania takich zmian, które znacząco niekorzystnie wpłyną na rzeźbę terenu, ponieważ dołożono starań, aby ograniczyć do minimum potencjalne przekształcenia powierzchni terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się przede wszystkim roślinność pól uprawnych wraz z gatunkami segetalnymi, a także roślinność przydomowa, ozdobna. Urozmaicenie stanowią tereny leśne oraz roślinność związana z wodami powierzchniowymi. W obrębie analizowanych działek zlokalizowane są pomniki przyrody (drzewa) oraz użytek ekologiczny, dla których obowiązują przepisy odrębne. Opisywane tereny są wykorzystywane przez faunę głównie jako trasy przelotu czy korytarz migracyjny niż miejsce stałego bytowania, chociaż w obrębie terenów leśnych oraz na terenach rolnych, otwartych możliwa jest obecność mniejszych ssaków i gryzoni.

W projekcie planu wyznaczono tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową, mieszkaniowo-usługową oraz usługową, co może wiązać się z częściowym zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnych w granicach obszaru. Jednocześnie nowe inwestycje przewidziano przede wszystkim w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, na terenach już przekształconych w wyniku dotychczasowego zagospodarowania. Przyjęte w planie rozwiązania nie spowodują jednak istotnego ograniczenia terenów otwartych, ponieważ dla terenów przeznaczonych pod zabudowę określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co pozwoli na zachowanie warunków sprzyjających rozwojowi roślinności oraz utrzymaniu podstawowych procesów przyrodniczych.

Znaczna część gruntów rolnych, w tym gruntów wysokich klas bonitacyjnych, została zachowana w dotychczasowym użytkowaniu. Szczególnie istotne z punktu widzenia funkcjonowania środowiska są obniżenia terenu obejmujące nieużytki, łąki oraz podmokłe zagłębienia, w tym obszary z towarzyszącymi rowami melioracyjnymi oraz okresowo lub trwale występującymi oczkami wodnymi. Elementy te, wraz z zielenią śródpolną i nadwodną, występują często w formie powiązanych przestrzennie pasm i płątów, stanowiąc charakterystyczne składniki krajobrazu rolniczego gminy oraz istotny element lokalnego systemu przyrodniczego. Wyróżniają się one zwiększonym zróżnicowaniem biologicznym na tle otaczających gruntów rolnych, pełnią funkcje siedliskotwórcze, retencyjne oraz krajobrazowe, a także stanowią miejsca bytowania, żerowania i migracji wielu gatunków zwierząt. W projekcie planu zapewniono ich ochronę poprzez wprowadzenie na terenach RN nakazu zachowania i ochrony istniejących rowów melioracyjnych, cieków oraz okresowo występujących śródpolnych zbiorników wodnych wraz z towarzyszącą im roślinnością, a także zadrzewień śródpolnych i nadwodnych.

W planie wyznaczono również tereny leśne (L), na których dopuszczono wyłącznie leśne użytkowanie terenu. Zachowano ponadto użytek ekologiczny oznaczony symbolem 1ZN, dla którego obowiązują przepisy odrębne oraz nakaz pozostawienia terenu w formie biologicznie czynnej ze względu na jego wartość przyrodniczą i znaczenie dla kształtowania różnorodności biologicznej. Projekt planu uwzględnia także pomniki przyrody zlokalizowane w granicach opracowania, dla których zachowano zasady ochrony wynikające z przepisów odrębnych. Istotnym elementem struktury przyrodniczej analizowanego obszaru jest również park dworski, stanowiący ważny składnik krajobrazu kulturowego oraz lokalnego systemu przyrodniczego. Obszar ten pełni funkcję siedliskową dla wielu gatunków ptaków i drobnych zwierząt, a jednocześnie wzbogaca strukturę roślinności na tle dominujących terenów rolnych. W planie miejscowym teren ten oznaczono jako teren zieleni urządzonej (ZP), z dopuszczeniem rekreacyjnego użytkowania oraz realizacji ciągów pieszych, przy jednoczesnym zachowaniu istniejącej zieleni historycznej oraz jej rewaloryzacji.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania sprzyjają zachowaniu najcenniejszych terenów aktywnych przyrodniczo oraz utrzymaniu podstawowych funkcji środowiska przyrodniczego. W granicach objętych planem wprowadzono obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na faunę będzie miało charakter lokalny, związany głównie z etapem realizacji zabudowy. Ze względu na zachowanie terenów leśnych, użytku ekologicznego, parku dworskiego oraz istniejących cieków, nie przewiduje się istotnego naruszenia tras

migracyjnych zwierząt ani znaczącego wpływu na populacje gatunków chronionych. W konsekwencji realizacja ustaleń planu nie powinna prowadzić do istotnego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego ani zakłócenia lokalnych powiązań ekologicznych.

Wody powierzchniowe i podziemne

W projekcie planu ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczono również możliwość budowy kanalizacji deszczowej. Przy założeniu, że wody opadowe z powierzchni narażonych na zanieczyszczenie, przed wprowadzeniem do gruntu zostaną odpowiednio podczyszczone, nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Ustalenia planu dopuszczają budowę ujęć własnych do czasu realizacji sieci wodociągowej, z zastosowaniem odpowiednich przepisów odrębnych. Dopuszczono również budowę ujęć służących nawodnieniu rolniczemu, z zachowaniem przepisów odrębnych. Nie przewiduje się by pobór był na tyle wysoki, aby zmienić stosunki wodne obszaru.

Obecnie na analizowanym obszarze generalnie nie występują źródła zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, poza opadem pyłu wzdłuż dróg. Potencjalnym zanieczyszczeniem może być przedostanie się substancji ropopochodnych do gruntu z maszyn budowlanych podczas realizacji ustaleń planu. Jednak zastosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz prowadzenie jego potencjalnych napraw poza obszarem objętym projektem planu powinno skutecznie zabezpieczyć przedmiotowe tereny przed zanieczyszczeniem. Dodatkowo podłoże geologiczne części obszaru posiada stosunkowo dobre warunki do ochrony wód podziemnych przed infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania dotyczące planowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji infrastruktury technicznej nie wpłyną negatywnie na stan i jakość wód w rejonie obszaru objętego opracowaniem. Korzystnie na zasoby wodne wpłynie również zachowanie w obecnym użytkowaniu cieków (tereny WS) oraz terenów leśnych (L), co przyczyni się do zwiększenia retencji. Ze względu na ustalenia dążące do zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, a także ściekami realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na realizację celów środowiskowych dla JCWP wyznaczonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej. W tym kontekście nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym dla JCWP z obszaru planu.

Krajobraz

Analizowany obszar charakteryzuje się otwartym, rolniczym charakterem z obecnością płątów terenów leśnych, zadrzewień śródpolnych i cieków. Zabudowa mieszkaniowa, usługowa i zagrodowa skupiona jest wzdłuż dróg. W otoczeniu występuje mozaika terenów rolnych, łąkowych i leśnych, co podkreśla wiejski charakter przestrzeni, dotychczas w ograniczonym stopniu przekształconej antropogenicznie.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, związane z możliwością powstania nowych budynków oraz terenów utwardzonych kosztem części terenów rolnych, a tym samym zmniejszeniem powierzchni terenów biologicznie czynnych. Wskutek tych zmian fizjonomia obszaru zostanie uzupełniona o dodatkowe elementy zagospodarowania, takie jak nowa zabudowa oraz towarzysząca infrastruktura techniczna. Zmiany te będą jednak miały charakter lokalny i stopniowy, ponieważ planowane inwestycje przewidziano przede wszystkim w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, w nawiązaniu do obecnej struktury funkcjonalno-przestrzennej. W rezultacie nie przewiduje się powstania dysharmonijnych form zagospodarowania.

Pozytywnym aspektem będzie harmonijny rozwój przestrzeni wynikający z ustaleń planu dotyczących ochrony ładu przestrzennego. W szczególności znaczenie mają wyznaczone nieprzekraczalne linie zabudowy oraz określone parametry i wskaźniki zagospodarowania terenów, w tym wysokość zabudowy, intensywność zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnej. Dzięki temu nowe obiekty będą mogły harmonijnie wpisywać się w istniejącą strukturę przestrzenną miejscowości. W planie zadbano również o ochronę krajobrazu kulturowego oraz jego najcenniejszych elementów, poprzez ustalenia dotyczące stref ochrony konserwatorskiej

i archeologicznej. W granicach opracowania znajduje się park dworski w miejscowości Tuskowo, objęty ochroną konserwatorską, stanowiący ważny element historycznego układu przestrzennego oraz krajobrazu kulturowego. Zachowanie istniejącej zieleni historycznej oraz jej rewaloryzacja przyczynią się do utrzymania walorów estetycznych i kompozycyjnych tego założenia, a także do podkreślenia historycznej tożsamości przestrzeni.

Fizjonomia terenów aktywnych przyrodniczo zasadniczo nie powinna podlegać zmianom. Zachowane zostaną tereny leśne oraz ciek, które urozmaicają monotonne tereny rolne. Nie przewiduje się także znacznych zmian w krajobrazie rolniczym, ponieważ ich większą część pozostawiono w dotychczasowym użytkowaniu (bez możliwości lokalizowania zabudowy). Niewątpliwie takie ustalenia wpłyną pozytywnie na walory krajobrazowe. W konsekwencji zmiany wynikające z realizacji planu nie powinny prowadzić do degradacji wartości estetycznych i przyrodniczych obszaru.

Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne

W granicach opracowania znajduje się strefa ochrony konserwatorskiej „A” obejmująca park dworski w miejscowości Tuskowo wraz z dworem oraz nieczynnym cmentarzem rodowym ewangelickim ujętym w ewidencji zabytków. Ponadto część obszaru znajduje się w granicach strefy ochrony konserwatorskiej „B” oraz strefy ochrony archeologicznej „W”. W projekcie planu uwzględniono odpowiednie ustalenia dotyczące tych stref, w tym obowiązek zachowania historycznej kompozycji przestrzennej, utrzymania istniejącej zieleni historycznej oraz prowadzenia prac zgodnie z przepisami odrębnymi. Wprowadzono również nakazy i ograniczenia mające na celu ochronę zabudowy historycznej oraz zachowanie charakterystycznych cech krajobrazu kulturowego. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu mogła negatywnie oddziaływać na dziedzictwo kulturowe obszaru.

Realizacja dopuszczonych w projekcie planu inwestycji przyczyni się do wzrostu dóbr materialnych w tym obszarze. Ewentualne niekorzystne oddziaływania mogą wystąpić na etapie realizacji projektowanych inwestycji. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe. Nie przewiduje się zatem negatywnego wpływu na dobra materialne.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- plan wprowadza zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi;
- plan wprowadza zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, już istniejących tego typu obiektów, w tym w terenach zabudowy zagrodowej oraz ujęć służących nawodnieniom rolniczym;
- dopuszczalną wartość progową poziomu hałasu regulują przepisy odrębne, w związku z czym nie powinno dojść do przekroczenia wyznaczonych standardów, a w razie ich wystąpienia należy stosować odpowiednie regulacje prawne;
- dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV wyznaczono pasy technologiczne, w których wprowadzono obostrzenia w zakresie zagospodarowania terenu, dzięki czemu ograniczony zostanie negatywny wpływ pola elektromagnetycznego na ludzi;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych oraz otoczenie w postaci pól uprawnych;

- ustalone przeznaczenie terenów nie powinno skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności), ponieważ projekt planu nie przewiduje zagospodarowania terenu, które stwarzałoby znaczne uciążliwości dla ludności zamieszkującej sąsiednie tereny. Plan zachowuje w dużym stopniu istniejące zagospodarowanie terenu oraz przewiduje możliwość inwestowana na terenach sąsiadujących z terenami o podobnym przeznaczeniu, zapobiegając w ten sposób lokalizowaniu przedsięwzięć uciążliwych dla mieszkańców wsi. Przewidziane rozwiązania planistyczne nie będą wpływać negatywnie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie i znacząco oddziaływać na środowisko reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).

Na obszarze obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. Ponadto wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, przedsięwzięć już istniejących w terenach zabudowy zagrodowej oraz ujęć wody służących nawodnieniom rolniczym. W projekcie planu tereny przeznaczone pod zabudowę stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej z dopuszczeniem usług oraz usługowe. Charakter tych funkcji wskazuje, że potencjalne oddziaływania na środowisko będą miały przede wszystkim charakter lokalny i ograniczony. Ewentualne oddziaływania mogą wiązać się głównie z realizacją infrastruktury technicznej oraz obsługą komunikacyjną terenów, jednak nie przewiduje się, aby inwestycje te mogły stanowić przedsięwzięcia znacząco negatywnie oddziałujące na środowisko analizowanego obszaru. Projekt planu dopuszcza również zachowanie istniejących przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, funkcjonujących w terenach zabudowy zagrodowej. Jednocześnie brak jest możliwości lokalizacji nowych obiektów lub instalacji mogących powodować istotne obciążenia środowiska przyrodniczego, w tym emisje zanieczyszczeń, hałasu czy wibracji przekraczających dopuszczalne standardy jakości środowiska. Biorąc powyższe pod uwagę nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji projektu planu mogły powstać inwestycje wpływające znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru, jak i całej gminy oraz sąsiednich terenów, w tym znajdujących się w pobliżu obszarów Natura 2000.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIENIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje (i są zachowywane lub rozbudowywane) i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajądą w środowisku analizowanego obszaru po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaje funkcji wprowadzonych przez plan jak również skalę ich oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w oos. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero po realizacji ustaleń zawartych w planie.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

- które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
- sprawdzić strukturę przyrodniczą terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych, integralności terenów otwartych, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze nie występują tereny chronione na podstawie dyrektyw unijnych. Projekt planu nie wprowadza takiego przeznaczenia, które wpłynęłoby negatywnie na funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

1. Pozostawienie terenu w obecnym stanie i dalsze jego funkcjonowanie zgodnie z istniejącym przeznaczeniem lub możliwość rozproszenia zabudowy w oparciu o decyzje lokalizacyjne;
2. Przyjęcie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a tym samym uporządkowanie zasad zagospodarowania terenu, w tym wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej oraz zagrodowej, przy jednoczesnym zachowaniu znacznej części gruntów rolnych, terenów leśnych oraz innych terenów aktywnych przyrodniczo w dotychczasowym użytkowaniu.

W wyniku realizacji ustaleń planu część terenów rolnych może zostać przeznaczona pod zabudowę, co wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Jednocześnie ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów oraz zachowują znaczną część gruntów rolnych jako tereny rolnictwa z zakazem zabudowy. Rozwiązanie to sprzyja utrzymaniu otwartego charakteru krajobrazu rolniczego oraz zachowaniu powiązań przyrodniczych pomiędzy terenami rolnymi, leśnymi oraz obszarami związanymi z ciekami. Istotnym elementem ograniczającym możliwość powstawania negatywnych oddziaływań na środowisko jest wprowadzony w planie zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, a także zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, istniejących przedsięwzięć w terenach zabudowy zagrodowej oraz ujęć służących nawodnieniom rolniczym. Ograniczenia te zmniejszają ryzyko realizacji inwestycji mogących powodować istotne przekształcenia środowiska przyrodniczego, w szczególności w zakresie jakości gleb, wód powierzchniowych i podziemnych.

W przypadku odrzucenia projektowanego dokumentu przedmiotowe tereny pozostałyby nienaruszone i funkcjonowałyby dalej w całości w obecnym stanie. Nie prowadziłyby to do powstania nowych zagrożeń środowiskowych, jednak mogłyby utrudnić racjonalne kształtowanie przestrzeni oraz wprowadzenie spójnych zasad zagospodarowania. Brak planu miejscowego sprzyjałby również możliwości lokalizacji zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co w dłuższej

perspektywie mogłoby prowadzić do chaotycznego i rozproszonego rozwoju zabudowy w krajobrazie rolniczym. Realizacja planu stwarza możliwość zaprowadzenia ładu przestrzennego nie obciążając przy tym nadmiernie zasobów środowiska i uwzględniając potrzeby mieszkańców gminy.

Zaproponowane w projekcie miejscowego planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Planowane przeznaczenie nie odbiega też od wskazań dla strefy osadniczo-rolniczej, wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno. W związku z tym zapisy planu są zgodne z polityką przestrzenną gminy.

16. WNIOSKI

Opisywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuskowo, gmina Sośno, zawiera szereg działań:

1. łagodzących:

- zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, a także mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, już istniejących takich obiektów w terenach zabudowy zagrodowej oraz ujęć służących nawodnieniom rolniczym;
- obowiązek zagospodarowania terenu prowadzącego do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych, zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu;
- zakaz zmiany stosunków wody w gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na nim wody opadowej – ze szkodą dla gruntów sąsiednich, a także odprowadzenia wód oraz ścieków na grunty sąsiednie, zgodnie z przepisami odrębnymi;

2. kompensujących:

- wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 30-60% powierzchni działki budowlanej;
- pozostawienie znacznej części obszaru w rolniczym użytkowaniu bez możliwości lokalizacji zabudowy;
- wyznaczenie terenów lasu oraz wód powierzchniowych śródlądowych;
- dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progowa poziomu hałasu – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- nakaz zabezpieczania budynków przez hałasem i drganiami;
- wykorzystywanie niskoemisyjnych nośników energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło;
- wprowadzenie pasa technologicznego dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Proгноza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [(t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

Projekt planu zakłada utrzymanie struktury funkcjonalno-przestrzennej występującej na analizowanym obszarze. Dodatkowo umożliwi realizację nowych inwestycji w zakresie mieszkalnictwa, usług, ale również infrastruktury technicznej. Ustalenia planu dążą do zachowania terenów leśnych, dolin cieków, a także terenów rolnych o warunkach korzystnych dla rozwoju rolnictwa. Ponadto ustalono zasady obsługi komunikacyjnej.

W związku z wprowadzanymi funkcjami prognozuje się niewielki wzrost natężenia hałasu komunikacyjnego, jednak nie tak znaczny, aby mogło dochodzić do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Projekt planu wprowadza odpowiednie rozwiązania w celu ochrony akustycznej zabudowy wrażliwej na hałas, zlokalizowanej w granicach obszaru i jego sąsiedztwie.

W odniesieniu do jakości powietrza założono stosowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz ograniczenie powierzchni nowej zabudowy, co minimalizuje emisję pyłów i gazów cieplarnianych. Ponadto dokument utrzymuje istniejące tereny leśne oraz wyznacza teren zieleni urządzonej, co wpłynie pozytywnie na warunki aerosanitarne obszaru.

W kwestii gospodarki wodno-ściekowej projekt planu nakłada docelowo obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej. Zawarto również ustalenia w zakresie wód opadowych i roztopowych, które zapobiegają pogarszaniu stanu wód podziemnych. Zadbano o zachowanie w dobrym stanie technicznym urządzeń melioracji wodnych. W związku z tym rozwiązania w zakresie infrastruktury ograniczają w wysokim stopniu wpływ planowanych inwestycji na środowisko wodno-gruntowe.

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia, przebiegających przez obszar projektu planu, zaprojektowano pasy technologiczne, w których obowiązywać będą ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z zasad bezpieczeństwa.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie związane z powstaniem nowej zabudowy i infrastruktury na terenach otwartych, rolnych. Projekt planu ma na celu jednak harmonijny rozwój terenu. W dokumencie ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy, a także minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych oraz inne parametry mające na celu spójny rozwój terenu. Nowa zabudowa będzie nawiązywać do terenów sąsiednich. Dodatkowo zachowane zostaną tereny leśne oraz część wód powierzchniowych, które stanowią o bioróżnorodności danego obszaru. Zadbano również o zabudowę zabytkową oraz o odpowiednie ustalenia w zakresie stref ochrony konserwatorskiej i archeologicznej. W związku z powyższym wygląd obszaru ulegnie zmianie, ale nie będą to przekształcenia obniżające jego wartość estetyczną.

Plan obejmuje generalnie tereny otwarte, rolnicze z zabudowaniami oraz płacami terenów leśnych, a jego zapisy zmierzają do wprowadzenia nowych obiektów oraz funkcjonowania obszaru w ramach jednolitych zasad, zgodnych z wymogami ładu przestrzennego. Nowe inwestycje, dzięki przyjętym rozwiązaniom, nie powinny znacząco wpłynąć na warunki ekologiczne okolicy, co ma znaczenie w kontekście położenia obszaru w zasięgu terenów rolnych, położonych na szlaku migracji między kompleksami leśnymi oraz wodami powierzchniowymi.

Na obszarze objętym opracowaniem, poza pomnikami przyrody oraz użytkiem ekologicznym, nie występują inne formy ochrony przyrody. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obiekty chronione ani możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu są dostosowane do uwarunkowań przyrodniczych terenu oraz sprzyjają racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku przyjęcia projektu uchwały.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- bdl.lasy.gov.pl;
- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- Informacja dotycząca zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej województwa kujawsko-pomorskiego;
- mapy.isok.gov.pl;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuskowo, gmina Sośno, GEOECOM, marzec 2026;
- Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno;
- Uchwała nr IX/53/15 Rady Gminy Sośno z dnia 10 września 2015 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych;
- Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszony PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej – aktualizacja;
- Uchwała nr LXII/407/2023 Rady Gminy Sośno z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie Tuskowo, gmina Sośno;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, kwiecień 2025, Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2024.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko